

Rapport - Forvaltningsrevisjon: Rutiner for internkontroll

Saksbehandler: Tom Øyvind Heitmann (Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS)

Dokumenter i saken:

Følgende dokumenter er vedlagt:

- Forvaltningsrevisjonsrapporten *Rutiner for internkontroll*

Saksopplysninger:

Bakgrunn og formål:

Dette prosjektet har sin bakgrunn i *Plan for forvaltningsrevisjon 2013-2016*, vedtatt av kommunestyret i Porsanger 18.10.2012 (sak 85/12). Det framgår av planen at det skal gjøres en forvaltningsrevisjon av kommunens rutiner for internkontroll.

Formålet med prosjektet har vært å undersøke om Porsanger kommune har et forsvarlig system for internkontroll. På bakgrunn av dette vil kommunen få belyst ulike sider ved egen praksis, og bli presentert hvor det er muligheter for forbedringer.

Problemstillinger i undersøkelsen

Undersøkelsen er gjennomført med utgangspunkt i én hovedproblemstilling vedtatt av kontrollutvalget 07.06. 2013 (sak 11/2013). I tillegg har revisjonen utarbeidet fem underproblemstillinger.

Problemstilling:

Har Porsanger kommune et betryggende system for internkontroll?

Underproblemstillinger:

1. Har kommunen et kontrollmiljø?
2. Har kommunen rutiner for risikovurderinger?
3. Har kommunen rutiner for kontrollaktiviteter?
4. Har kommunen systemer for informasjon og kommunikasjon?
5. Har kommunen system for oppfølging og overvåkning?

Revisjonskriterier

Revisjonskriterier er samlebetegnelsen på de krav og forventninger som brukes i den enkelte forvaltningsrevisjon for å vurdere den reviderte virksomhet. Kriteriene holdes opp mot faktagrunnlaget, og danner basis for de analyser og vurderinger som foretas, og de konklusjoner som trekkes.

Kilder til kriterier

Revisjonskriteriene i denne undersøkelsen er utledet fra følgende kilder:

- Lov om kommune og fylkeskommuner mv. (kommuneloven)
- Diverse krav om internkontroll i henhold til særlovgivning
- ”Intern kontroll – et integrert rammeverk”; COSO-rapporten
- Rådmannens internkontroll – Orden i eget hus (2012)
- Rådmannens internkontroll – Hvordan få orden i eget hus? (2013)

Kriterier

På bakgrunn av det som er nevnt ovenfor har vi utledet følgende revisjonskriterier:

- Kommunen skal ha et betryggende system for internkontroll, som bør bestå av følgende fire komponenter:
 - kontrollmiljø
 - rutiner for risikovurderinger
 - rutiner for kontrollaktiviteter, oppfølging og overvåking
 - systemer for informasjon og kommunikasjon

Gjennomføringen av undersøkelsen:

Metode er samlebetegnelsen på de framgangsmåtene som benyttes for å samle inn data som kan gi svar på problemstillingen i en undersøkelse. Framgangsmåten i denne undersøkelsen har vært dokumentanalyse og intervju.

Vi har intervjuet rådmann, økonomisjef/assisterende rådmann, fungerende administrasjonsleder, kultur- og oppvekstsjef, fungerende teknisk sjef og konstituert helse- og omsorgssjef.

Dokumentanalysen har bestått av gjennomgang av ulike styringsdokumenter, herunder årsbudsjett, økonomiplaner, årsmeldinger, delegasjonsreglement, samt en rekke retningslinjer og nedskrevne rutiner. En oversikt over dokumenter som vi har gjennomgått finnes bakerst i rapporten (Kilder og litteratur).

Konklusjoner i undersøkelsen:

Den overordnede problemstillingen i denne undersøkelsen har vært hvorvidt Porsanger kommune har et betryggende system for internkontroll. Revisjonens undersøkelse viser at Porsanger kommune i all hovedsak har dette på plass. Det finnes dermed forbedringspotensiale på dette området.

Bakgrunnen for revisjonens konklusjon er som følger:

- **Kontrollmiljø:**
Kommunen bør ha på plass et system og rutiner som legger til rette for et betryggende kontrollmiljø. Revisjonen vurderer det slik at Porsanger kommune i all hovedsak har dette på plass, men at det likevel finnes noen svakheter og mangler som kan bidra til å svekke kontrollmiljøet.
- **System for mål- og risikovurderinger:**
Kommunen bør ha et system for mål- og risikovurderinger. Revisjonen vurderer det slik at Porsanger kommune bare delvis har et system for mål- og risikovurderinger. Det foreligger altså et forbedringspotensial på dette området.
- **Kontrollaktiviteter:**
Kommunen bør ha rutiner og aktiviteter som sikrer gjennomføring av tiltak som ledelsen har funnet nødvendige for å håndtere identifisert risiko. Revisjonen vurderer det slik at Porsanger kommune i all hovedsak har dette på plass. Det foreligger altså et forbedringspotensial på dette området.
- **Informasjon og kommunikasjon:**
Kommunen bør ha rutiner som bidrar til effektiv informasjon og kommunikasjon, og som muliggjør drift og kontroll i kommuneorganisasjonen. Kommunikasjon vil måtte være både av intern og ekstern karakter. Revisjonen vurderer det slik at Porsanger kommune har tilfredsstillende system for intern og ekstern kommunikasjon og informasjon.

Anbefalinger:

På bakgrunn av hovedfunnene i denne undersøkelsen vil revisjonen anbefale at Porsanger kommune gjør følgende:

- Utarbeide skriftlige delegasjoner fra sektorlederne til mellomlederne der dette mangler.
- Gjennomføre jevnlig medarbeiderundersøkelser
- Gjennomføre systematisk kartlegging av de ansattes kompetanse
- Utarbeide kompetanseplaner for de ansatte
- Rapportere om måloppnåelse i dokumenter der dette er relevant (herunder i årsberetningen)
- Utarbeide konkrete mål for tjenesteområdene (rammeområdene)
- Utarbeide risikovurderinger for tjenesteområdene
- Bevisstgjøre de ansatte på muligheten å varsle om kritikkverdige forhold

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget viser til rapporten *Rutiner for internkontroll*, utbeidet av Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS. Kontrollutvalget tar opplysningene og konklusjonene i rapporten til orientering, og slutter seg til anbefalingene som gis i den.